

Kun én bank tager en fair pris for pensionspuljer

I sidste ende kan din pensionspulje vokse med mere end hundredtusinde kroner, hvis du har valgt den billige bank.

Fakta om pensionspuljer

- Pensionspuljer er en pensionsopsparing, du køber ind i, når du ønsker yderligere pension end din eventuelle arbejdsmarkedspension, eller hvis du ikke har en arbejdsmarkedspension.
- Med pensionspuljer lader man banken investere i aktier, obligationer og andre værdipapirer. Bankerne sammensætter disse værdipapirer i puljer, derfor navnet pensionspulje.
- Pensionspuljer er velegnede til forbrugere, der ikke ønsker at skulle tage aktiv stilling til deres pensionsopsparing eller engagere sig i investeringer.
- Risikovilligheden hos den enkelte forbruger er med til at bestemme, hvilke puljer der bliver købt ind i til pensionsopsparingen.
- Pensionspuljen vokser med det, som forbrugeren løbende sætter ind på opsparingen.
- Pensionspuljens størrelse ændres af det afkast eller tab, som er forbundet med investeringerne.
- Omkostninger og gebyrer trækkes løbende som en procentdel af pensionspuljen – uanset om pensionspuljen giver tab eller gevinst.
- Indskuddet er garanteret af Garantiformuen. Du kan tabe på investeringerne.
- Pensionspuljer er dyrere i løbende omkostninger for forbrugeren end de billigste løsninger, som anvender passive indeksfonde.

Står valget mellem at betale 100.000 kroner eller 200.000 kroner for en ydelse, vil de fleste ikke betænke sig længe.

Det er det valg, som forbrugere med en pensionspulje, står overfor, når de vælger, hvilken bank der skal håndtere pensionopsparingen.

Forskellen på, hvad bankerne tager sig betalt for at håndtere en pensionsopsparing investeret via pensionspuljer i form af gebyrer og omkostninger, er ganske stor, viser Forbrugerrådet Tænk Penges test af pensionspulje.

Små forskelle får stor betydning

De årlige omkostninger i procent for at håndtere pensionspuljerne varierer i bankerne fra billigste til dyreste bank med helt op til 0,87 procent.

“Det lyder som en meget lille prisdifference, men når det handler om pensionsopsparinger, der strækker sig over måske 20-30 år eller mere, får de helt små marginaler stor forskel,” siger projektleder i Forbrugerrådet Tænk Lars Baadsgaard, der har stået for testen.

En puljepension på 650.000 kroner med middel risiko koster hos Handelsbanken 6.673 kroner årligt. Hos Nordjyske Bank, som er en del af Ringkjøbing Landbobank, er prisen 11.505 kroner årligt.

“Hvert eneste år betaler du altså 4.832 kroner

- næsten 5.000 kroner - mere hos den dyrere bank. Og du kan jo bare gange det beløb med 20 år, så bliver selv mindre beløb pludselig store,” siger Lars Baadsgaard.

Svært at forholde sig til 30 år

Det er ikke noget, som alle forbrugere tænker over, og netop ved pensionspuljer kan det være svært at forstå de langsigtede konsekvenser.

For det første opgøres omkostningerne i procent og ikke i kroner og øre. Det gør omkostningerne ukonkrete og svært at forholde sig til for mange forbrugere.

Dernæst er det svært at forholde sig til, hvad relativt små beløb vokser til i løbet af en pensionspuljes levetid. Blot 2.000 kroner i ekstraregning om året bliver på 30 år til 60.000 kroner.

“Ud over at have betalt mere er du også gået glip af det større afkast, du ville have fået, når opsparingen bliver belastet mindre af omkostninger og dermed havde været større. Og det er svært at skulle tænke så langt frem, og det er også derfor, at mange har svært ved at forholde sig til deres pension,” siger Lars Baadsgaard.

De omkostninger, man betaler for sin pensionspulje, er ikke penge, man ifølge Lars Baadsgaard for alvor mærker, at man betaler.

“Det er jo ikke sådan, at du får en regning på 11.000 kroner ved årsskiftet fra banken med ►

14 dages betalingsfrist for håndteringen af pensionspuljen. Pengene bliver bare trukket, og den måde, man bemærker det på - eller rettere ikke bemærker det på - er ved, at ens afkast bare er mindre, end det potentielt kunne have været," siger han.

Bør ikke betale over 1 procent

Handelsbanken rydder så at sige bordet i denne test af pensionspuljer, og de er billigst, uan-

set om der er tale om en opsparing på 150.000 kroner, 400.000 kroner eller 650.000 kroner, og uanset om risikoen er lav, middel eller høj.

"Handelsbanken er den eneste bank i testen, der har en ÅOP på under 1 procent, når det gælder pensionspuljer med lav risiko, og de er generelt væsentligt billigere end konkurrenterne. Derfor tildeles de Bedst i Test," siger Lars Baadsgaard.

Netop den ene procent er væsentlig, for ifølge

Lars Baadsgaard bør man ikke acceptere at skulle betale mere end lige omkring 1 procent i årlige omkostninger i procent for pensionspuljer generelt uanset risikoen ved investeringerne.

"Investeringer med middel og høj risiko er altid forbundet med lidt højere omkostninger end med lav risiko, fordi der handles oftere, og fordi der ofte bliver handlet med udenlandske værdipapirer, hvilket er dyrere for bankerne. Men jeg mener ikke, at ÅOP bør ligge meget over 1 procent," siger han, og Handelsbanken er i nogle tilfælde tæt på 1 procent ved middel risiko.

"Handelsbanken viser, at det godt kan lade sig gøre at tage nogle fornuftige priser for pensionspulje, og jeg vil sige det på denne måde, at det ikke er Handelsbanken, der er voldsomt billig, men mange af de andre banker, der er alt for dyre. Og det er de, fordi deres kunder ikke pro-

Forbrugerrådet Tænk Penge anbefaler

Vi tildeler et Bedst i Test til **Handelsbanken**. Handelsbanken har de laveste omkostninger målt på ÅOP i samtlige scenarier, vi har testet. Ingen pengeinstitutter i testen er bare tæt på Handelsbankens lavere omkostninger for pensionspuljer.

testerer eller flytter deres pension investeret i pensionspuljer til et billige pengeinstitut," siger Lars Baadsgaard.

Sydbank fortjener også at blive fremhævet positivt, for de har også en ÅOP på pensionspuljer med lav risiko, der er meget tæt på 1 procent. ■

Afkast er ikke med i testen

Afkastet på en pensionsordning, herunder også pensionspulje, er umuligt at forudsige, og derfor er det ikke en del af testen. Omkostningerne - altså den pris, bankerne tager for at varetage din pension - ligger til gengæld mere fast, og omkostningerne skal betales, uanset om der er gevinst eller tab på investeringerne. Derfor er omkostningerne udgangspunktet for bedømmelsen af pensionspuljerne.

FAKTA OM TESTEN

Forbrugerrådet Tænk Penge har testet 12 pengeinstitutters pensionspuljer. Testen omfatter de største banker og sparekasser, der udbyder pensionspuljer, og desuden mellemstore og mindre pengeinstitutter. Testen fokuserer på omkostningerne i form af gebyrer, provisioner, handelsomkostninger og andre omkostninger, som forbrugeren må betale til pengeinstituttet for at købe sig ind i en pensionspulje og dermed få investeret og forrentet privat pensionsopsparing.

Afkastet for pensionspuljer er ikke medtaget i testen, da historiske afkast ikke fortæller noget om fremtidige afkast. Det er det fremtidige afkast, der er interessant for forbrugeren, når pensionspuljer skal vælges.

Omkostningsniveauet, som det er i dag, kan forventes at holde minimum nogle år frem i tiden, da vores test viser en generel tendens til, at omkostningsniveauet ikke ændres så ofte af pengeinstitutterne.

Data er indhentet fra pengeinstitutternes tilgængelige omkostningsmålere på pengeinstitutternes hjemmeside.

ÅOP (årlige omkostninger i procent) er målt for pensions-

puljer i ni forskellige scenarier fordelt på forskellig opsparings sum og forskellige risikoniveauer. Risikoniveauerne i denne test er defineret af Forbrugerrådet Tænk Penge. Risikoniveauerne afviger fra de enkelte pengeinstitutter ved at have en større eller mindre aktieandel i forhold til de enkelte pengeinstitutter.

ÅOP fra pengeinstitutternes omkostningsmålere korrigeres i de tilfælde, hvor pengeinstituttets oplyste aktieandel adskiller sig fra den aktieandel, Forbrugerrådet Tænk Penge har defineret som værende lav, middel eller høj. Korrektionen beregnes ved en lineær interpolation. Korrektionen skyldes, at pengeinstitutterne ikke har en ens vurdering eller holdning til, hvilken aktieandel der svarer til for eksempel middel risiko.

Jyske Bank har oplyst, at banken kun anbefaler puljer ved pensionsopsparing op til 200.000 kroner. Derfor er Jyske Bank udelukkende testet i det ene scenarie med 150.000 kroner og er ikke med i den samlede bedømmelse og rangering af bankerne.

Samlet bedømmelse vægtes således:

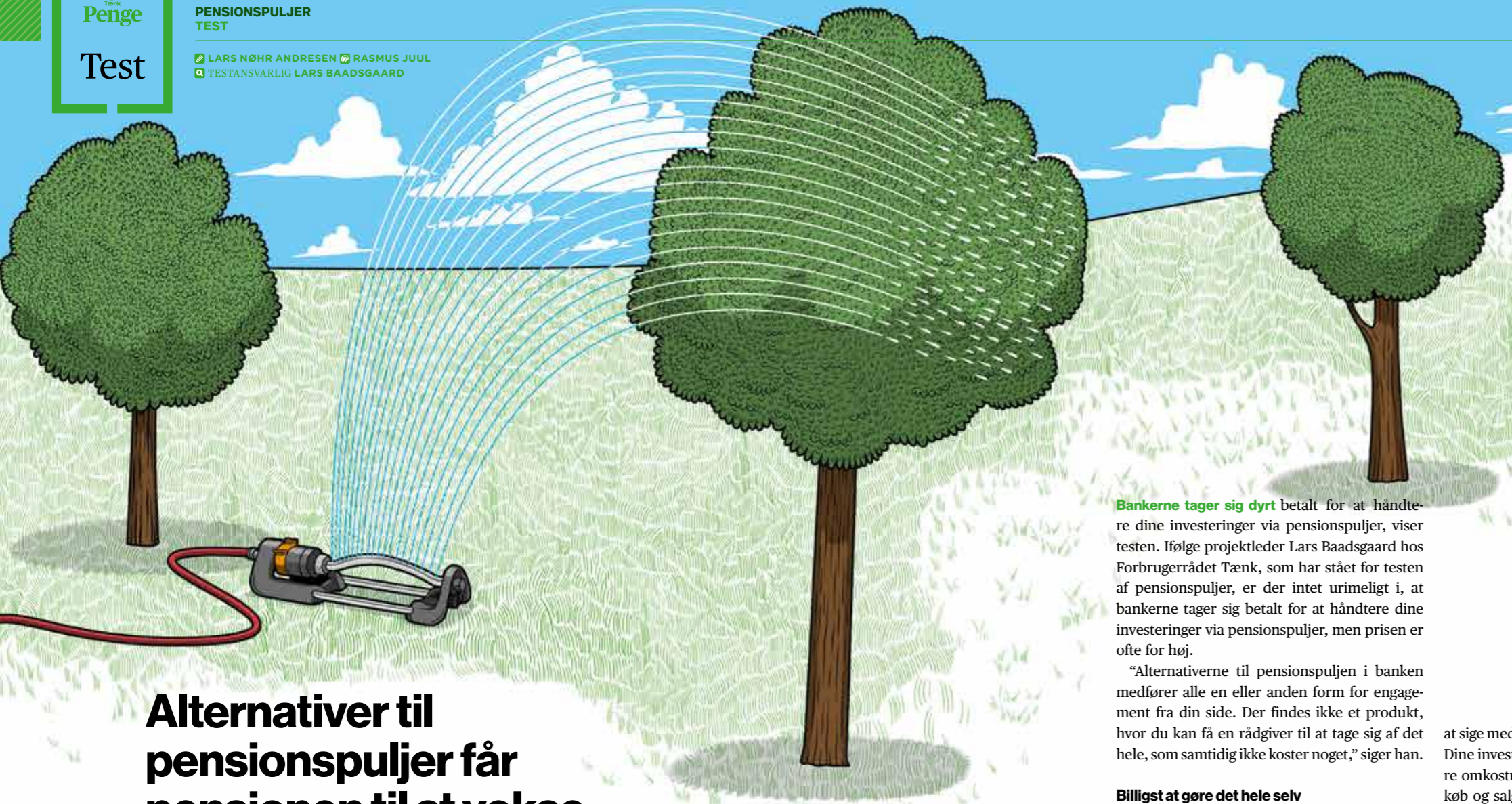
Alle scenarier indgår med samme vægt i den samlede bedømmelse.

- Arbejdernes Landsbank oplyser, at banken har et maksimalt administrationsgebyr på 5.000 kroner, hvilket betyder, at ÅOP falder ved en saldo over 666.667 kroner.
- Jyske Bank oplyser, at banken anbefaler puljer til kunder med op til 200.000 kroner i pensionsopsparing. For større beløb anbefaler banken et andet produkt - Jyske Investering. Jyske Bank medgår derfor ikke i testens samlede bedømmelse. Banken bedømmes udelukkende i den ene casesituation med en opsparing på 150.000 kroner.

Placering	Procentsats i ÅOP												Omkostninger i kroner										
	Saldo 150.000 kr. - ÅOP			Saldo 400.000 kr. - ÅOP			Saldo 650.000 kr. - ÅOP			Saldo 150.000 kr.			Saldo 400.000 kr.			Saldo 650.000 kr.							
	Samlet bedømmelse	Lav risiko, pct.	Middel risiko, pct.	Høj risiko, pct.	Bedømmelse for saldo på 150.000 kr. Lav risiko, pct.	Middel risiko, pct.	Høj risiko, pct.	Bedømmelse for saldo på 400.000 kr. Lav risiko, pct.	Middel risiko, pct.	Høj risiko, pct.	Bedømmelse for saldo på 650.000 kr. Lav risiko, pct.	Middel risiko, pct.	Høj risiko, pct.	Lav risiko, kr.	Middel risiko, kr.	Høj risiko, kr.	Lav risiko, kr.	Middel risiko, kr.	Høj risiko, kr.	Lav risiko, kr.	Middel risiko, kr.	Høj risiko, kr.	
1 Handelsbanken Bedst i test	▲▲	82	0,99	1,23	1,46	▲▲	0,90	1,14	1,37	▲▲	0,80	1,03	1,25	▲▲	1,485	1,845	2,193	3,600	4,560	5,488	5,200	6,673	8,138
2 Sydbank	▲	63	1,24	1,50	1,73	▲	1,19	1,43	1,66	▲	1,10	1,34	1,57	▲	1,865	2,249	2,588	4,742	5,734	6,622	7,121	8,733	10,176
3 Vestjysk Bank	▲	60	1,41	1,56	1,74	●	1,32	1,44	1,62	●	1,24	1,35	1,51	▲	2,117	2,333	2,606	5,272	5,752	6,469	8,039	8,767	9,843
4 Nordea	●	56	1,31	1,61	1,87	●	1,27	1,56	1,83	●	1,17	1,47	1,73	●	1,965	2,415	2,801	5,087	6,253	7,303	7,605	9,555	11,226
5 Arbejdernes Landsbank ¹	●	54	1,30	1,60	1,80	▲	1,30	1,60	1,80	●	1,30	1,60	1,80	●	1,950	2,400	2,700	5,200	6,400	7,200	8,450	10,400	11,700
6 Den Jyske Sparekasse	●	48	1,59	1,65	1,77	●	1,59	1,65	1,77	●	1,59	1,65	1,77	●	2,379	2,475	2,655	6,344	6,600	7,080	10,309	10,725	11,505
6 Dragsholm Sparekasse	●	48	1,59	1,65	1,77	●	1,59	1,65	1,77	●	1,59	1,65	1,77	●	2,379	2,475	2,655	6,344	6,600	7,080	10,309	10,725	11,505
6 Fynske Bank	●	48	1,58	1,64	1,77	●	1,58	1,64	1,77	●	1,58	1,64	1,77	●	2,369	2,465	2,649	6,318	6,574	7,063	10,267	10,683	11,477
9 Danske Bank	●	47	1,56	1,77	1,98	●	1,47	1,68	1,89	●	1,34	1,54	1,75	●	2,342	2,658	2,974	5,886	6,728	7,571	8,710	10,010	11,392
10 Spar Nord Bank	▼	39	1,81	2,05	2,31	▼	1,56	1,77	2,01	●	1,38	1,59	1,83	●	2,715	3,075	3,465	6,224	7,088	8,040	8,944	10,348	11,863
11 Nordjyske Bank (Ringkjøbing Landbobank)	▼	38	1,54	2,00	2,34	▼	1,42	1,88	2,22	▼	1,31	1,77	2,11	●	2,304	3,000	3,504	5,664	7,520	8,896	8,489	11,505	13,689
Jyske Bank ²	-	-	1,50	1,85	2,26	●	-	-	-	-	-	-	-	-	2,245	2,775	3,385	-	-	-	-	-	-

▲▲ MEGET GOD ▲ GOD ● MIDDEL ▼ UNDER MIDDEL ▼▼ DÅRLIG

Copyright Forbrugerrådet Tænk

Alternativer til pensionspuljer får pensionen til at vokse

Fordelen ved en pensionspulje i en bank er, at du ikke skal tænke over noget. Det betaler du til gengæld en høj pris for, og vil du undgå dette, er der alternativer til pensionspuljer, der er langt billigere.

Gode råd om pensionspuljer

- Husk altid at få oplyst ÅOP-tallet (årlige omkostninger i procent), inden du beslutter dig for en bestemt pensionspuljeordning.
- Hvert år bør du sikre dig, at omkostningerne, altså ÅOP-tallet, ikke er steget. Hvis ÅOP stiger, giver det anledning til, at du spørger helt konkret: "Hvorfor er omkostningerne steget og hvad får jeg ud af dette?"
- Sidste års afkast kan du ikke bruge til at vurdere næste års afkast. Men du kan årligt undersøge, om afkastet ligger på minimum markedsafkastet, som er det gennemsnitlige afkast, værdipapirmarkedet har givet.
- Hvis sidste års afkast ligger under markedsafkastet, giver det anledning til, at du spørger helt konkret: "Hvordan kan det være, at jeres aktive investeringsstrategi giver et lavere afkast end markedsafkastet, når jeg nu har betalt med ekstra høje omkostninger?"
- Du kan altid spørge din bankrådgiver om, hvilket såkaldt benchmark og størrelsen af dette det er rimeligt at sammenligne med. Det burde være muligt for banken at oplyse om pensionspuljens resultat sammenlignet med det tilsvarende markedsafkast.
- Hvis du ikke kan finde oplysninger om ÅOP i din netbank, så bed din bankrådgiver om at få oplyst tallet.
- Spørg din bankrådgiver, om der er andre og billigere måder end pensionspuljer at få investeret din private pensionsopsparing på.

Bankerne tager sig dyrt betalt for at håndtere dine investeringer via pensionspuljer, viser testen. Ifølge projektleder Lars Baadsgaard hos Forbrugerrådet Tænk, som har stået for testen af pensionspuljer, er der intet urimeligt i, at bankerne tager sig betalt for at håndtere dine investeringer via pensionspuljer, men prisen er ofte for høj.

"Alternativerne til pensionspuljen i banken medfører alle en eller anden form for engagement fra din side. Der findes ikke et produkt, hvor du kan få en rådgiver til at tage sig af det hele, som samtidig ikke koster noget," siger han.

Billigst at gøre det hele selv

Den billigste måde at investere din pensionsopsparing på er at købe værdipapirerne selv. Det giver total styring over investeringerne, men det kræver til gengæld tid og viden.

"Investerer du selv, slipper du for at skulle betale en rådgiver eller en bank. Du betaler så

at sige med din egen tid og dit eget engagement. Dine investeringer vil være forbundet med lave omkostninger, der altid er i forbindelse med køb og salg af værdipapirer," siger Lars Baadsgaard.

I stedet for at købe de enkelte værdipapirer kan du også købe investeringsbeviser i investeringsforeninger eller investeringsfonde, der også kaldes for ETF'ere. Her er det især ved passive investeringsforeninger muligt at begrænse

omkostningerne, og til forskel fra at købe alle værdipapirer selv kræver det ikke den helt store viden eller engagement.

"Og så er det også muligt at finde en privat investeringsrådgiver uden om banken. Her kan fordelene være, at du i stedet for at betale en procentdel af din investering betaler et fast honorar til en rådgiver, der uafhængigt rådgiver dig om, hvilken investeringsmetode der er bedst og billigst for dig. ■

Fordele og ulemper ved fire investeringsmetoder

Egne værdipapirkøb

Når du selv handler værdipapirer via en onlinebørs eller netbank, betaler du ofte kun begrænsede omkostninger.

Fordele

- Total styring over investeringer
- Ingen omkostninger til rådgivning
- Lavere omkostninger i forbindelse med køb og salg af værdipapirer

Ulemper

- Kræver viden om markedet
- Kræver tid og arbejde

Egen investering via investeringsforeninger

Investeringsforeninger samler værdipapirer for dig, så der er mindre arbejde forbundet med det.

Fordele

- Potentiale for begrænsede omkostninger (især ved passive investeringsforeninger)
- Kræver kun begrænset viden

Ulemper

- Begrænset styring over investering
- Kræver noget engagement

Uafhængig investeringsrådgiver

Den uafhængige rådgiver hjælper dig til at finde den bedste og billigste investeringsmetode, og du handler selv værdipapirerne.

Fordele

- Nogen styring over investeringsstrategien
- Kræver ikke viden om investering

Ulemper

- Kræver noget engagement
- Omkostninger til rådgiveren

Pensionspulje i banken

Vil du helst ikke blandes ind i din pension på nogen måde, er det nemmest at lade banken håndtere din investering via pensionspuljen.

Fordele

- Kræver ingen viden
- Kræver intet engagement

Ulemper

- Minimal styring over investering
- Høje omkostninger til rådgivning og porteføljepleje samt til køb og salg af værdipapirer